Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

ГРОДЗЕНСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, ПРАФКОМАЎ, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА ГРОДЗЕНСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ

№ 30 (128) Серада, 31 студзеня 1990 года

КАНДЫДАТЫ Ў НАРОДНЫЯ ДЭПУТАТЫ ПАПРАСІЛІ СЛОВА

Габрусевіч Сяргей Аляксандравіч, 1936 года нараджэння, беларус, адукацыя вышэйшая, член КПСС, прарэктар па вучэбнай рабоце.

Вылучаны кандыдатам у народныя дэпутаты Беларускай ССР па Бераставіцкай выбарчай акрузе Пленумам праўлення Гродзенскага абласнога аддзялення Савецкага фонду культуры.

Ва ўмовах перабудовы галоўнай мэтай Вярхоўнага Савета БССР, на мой погляд, з'яўляецца стварэнне законаў і ўмоў, якія давалі б магчымасць кожнаму чалавеку і народу ў цэлым свабодна і творча працаваць у імя самой асобы і Радзімы. У адпаведнасці з гэтым я буду — у выпадку выбрання — дамагацца вырашэння шэрагу пытанняў, якія забяспечвалі б:

— дасягненне рэальнага і глыбокага суверэнітэту БССР у складзе Саюза. Маецца на ўвазе, што БССР павінна вырашаць выключна ўсе пытанні свайго палітычнага, эканамічнага, сацыяльнага і культурнага развіцця. Мець магчымасць для развіцця эканамічных і культурных сувязей з замежнымі краінамі і, натуральна, свае прадстаўніцтва.

— стварэнне ў рэспубліцы юрыдычных, эканамічных, культурных, псіхалагічных і іншых умоў, якія б гарантавалі рэальнае раўнапраўе ўсіх нацый;

— станаўленне эканамічнай самастойнасці Беларусі. Лічу, што гаспадарчы разлік — гэта толькі першая ступень. На мой погляд, рэальная эканамічная самастойнасць БССР магчыма, калі эканоміка Беларусі будзе неад'емнай часткай народнай гаспадаркі Саюза не па жаданню саюзных міністэрстваў, ці Дзяржплана СССР, а — як вынік кааперацыі і раздзялення працы;

— узнікненне разам з грамадскай уласнасцю калектыўнай і ў асобных выпадках — прыватнай уласнасці;

— пераарыентацыю бюджэта рэспублікі на паляпшэнне матэрыяльных умоў жыцця працоўных;

— пашырэнне эканамічных і юрыдычных правоў калгасаў і іншых кааператыўных вытворчых адзінак;

— стварэнне юрыдычных, эканамічных, сацыяльных, псіхалагічных умоў для паслядоўнай і прынцыповай палітыкі беларусізацыі. Лічу, што калі мы гаворым аб адраджэнні роднай мовы і культуры, то мы маем на ўвазе не проста іх захаванне і развіццё, а захаванне і развіццё беларускай нацыі. Я ўпэўнены, што да таго часу, пакуль не адбудзецца адраджэнне беларускай мовы і культуры, наш народ не будзе гаспадаром сваёй зямлі, бо ён будзе разглядаць яе як тэрыторыю, а не як сваё кроўнае;

— пашырэнне і паглыбленне для развіцця ў Беларусі і на Гродзеншчыне мовы і культуры рускіх, палякаў, літоўцаў, яўрэяў, татар і іншых.

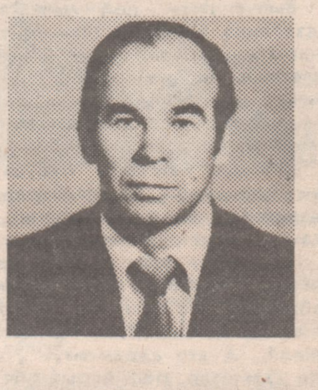

Вячаслаў Аляксандравіч Максімовіч, 1944 года нараджэння, паляк, адукацыя вышэйшая, член КПСС, загадчык кафедры фізічнага выхавання.

Вылучаны кандыдатам у народныя дэпутаты Гродзенскага абласнога Савета народных дэпутатаў па Сацыялістычнай выбарчай акрузе № 19 работнікамі дзіцячай спартыўнай школы класічнай барацьбы.

Лічу, што кожны кандыдат у народныя дэпутаты павінен мець сваю дэталізаваную праграму. У сваёй дзейнасці дэпутата абласнога Савета лічу неабходным працаваць па наступных напрамках:

— садзейнічаць аздараўленню моладзі вобласці, падтрымліваць цікавыя эканамічныя ініцыятывы, якія прынясуць карысць жыхарам вобласці, садзейнічаць павышэнню спартыўнай матэрыяльнай базы універсітэта, студэнцкага жыцця, месц грамадскага харчавання, развіваць сістэму аховы здароўя, дамагацца павышэння адказнасці саветаў народных дэпутатаў, прафсаюзных органаў у развіцці фізічнай культуры і спорту, турызму, павышэння сацыяльнай значнасці фізкультурнага руху, прыняць удзел у распрацоўцы «Комплекснай праграмы развіцця фізічнай культуры і спорту ў вобласці на 1991—1995 гг., дамагацца ўвядзення надбавак і даплат да службовых акладаў спецыялістам па фізічнай культуры і спорту, увядзення ў штаты прадпрыемстваў і арганізацый пасады — метадыст па фізічнай культуры, у дашкольных установах — пасады трэнера-метадыста. Дамагацца узаконення статуса фізкультурна-спартыўных клубаў, адкрыцця клубаў па спартыўнай зацікаўленасці для інвалідаў, усебакова падтрымліваць пашырэнне і ўмацаванне базы для масавага развіцця фізічнай культуры і спорту, будаўніцтва міні-басейнаў у дашкольных установах.

[А]ляксандр Іванавіч Васкабоеў, [19]44 года нараджэння, рускі, [ад]укацыя вышэйшая, член [КП]СС, прарэктар па навуковай [ра]боце.

Вылучаны кандыдатам у народныя дэпутаты Гродзенскага [аб]ласнога Савета народных дэпутатаў па 41-й Чарняхоўскай [вы]барчай акрузе Пленумам абласнога Савета Таварыства [...]нание».

[...]панова выбаршчыкам сваіх [...]ам пры выбарах у народныя дэпутаты на розных узроўнях стала павальным захапленнем і прыняла характар манілаўшчыны. Я не прапаноўваю сваю праграму, а толькі ўдакладняю пазіцыю. Горад, перш за ўсё, культурны цэнтр.

Рашэнне палітычных, экалагічных праблем — гэта не самамэта, а толькі сродкі ўзбагачэння нацыянальнага жыцця. Галоўнае ў выхаванні грамадзянскасці, патрыятызму падрыхтоўка добрасумленнага працаўніка, а не таго, хто хапае толькі вяршкі. Гуманізацыя школы і вышэйшай у асаблівасці — адказная нацыянальная задача.

Спад прэстыжу настаўніцкай працы дэмаралізаваў наша грамадства. Адносіны да педагога як да кагосьці ардынарнага — гэта вельмі трывожны сімптом сур'ёзнай хваробы. Яе дыягназ — прымітыўнае мысленне, палітычная блізарукасць, тэхнакрытызм. Без разумення гэтага перабудова ў школе ўжо стала фармальнай, перабудова ў ВНУ — бутафорскай, перабудова ў эканоміцы — ілюзіяй.

Наш чалавек яшчэ не стаў Чалавекам, у яго акрамя пары моцных рук ёсць яшчэ і душа. А ёй, як і целу, неабходна добрая і высакаякасная ежа. Ёсць і розум, здольны засвойваць не толькі лічбы плану, кубаметры, тоны, кіламетры, але і асэнсаваць сутнасць свайго быцця, біцца над пошукам адказаў на вечныя пытанні: «Быць ці не быць?», «Што рабіць?», «Хто вінаваты?». Тыя, хто кіраваў народам, пакуль што не адказалі на гэтыя пытанні. Адказ здолен даць толькі сам народ, народ грамадзянска сталы, ідэйна ўпэўнены. Сталасць і ўпэўненасць не зваляцца з неба і не прыйдуць знянацку. Неабходна рознабаковая выхаваўчая праца Настаўніка.

Пачынаючы з рэвалюцыі, усе наша развіццё мы тлумачылі толькі праз эканоміку і прыйшлі да невуцтва, дэмагогіі, якія дэмаралізавалі наша грамадства. І вось зараз энергію людзей больш за ўсё тушыць неакрэсленасць. Чалавек у сувязі з гэтым павінен валодаць гарантыяй аховы не толькі ўласнага жыцця і маёмасці, патомства, але і высокай мэтай. Ці ёсць у нас такая ахова? Давайце сумленна адкажам на гэта.

Нас усіх як у першародным граху, абвінавачваюць, што механізм тармажэння ў нас саміх. Але мы ведаем, што ён у надзвычайнай грувасткасці, шматлікасці, непаваротлівасці, і, галоўнае, паўкампетэнтнасці апарата кіравання, які ніколі не навучыцца кіраваць па-новаму і ні за што на свеце не захоча развітацца з наменклатурнымі прывілегіямі. Апарату не патрэбны людзі, якія думаюць, людзі таленавітыя. Задача сёняшняга дня — рыхтаваць кадры, здольныя да самаачышчэння ад бюракратычнай брыдасці. Задача будучага — духоўнае і культурнае адраджэнне.

[Ф]РАНЦЕЙ ВІКТАР ПЯТРОВІЧ, [...] года нараджэння, беларус, [аду]кацыя вышэйшая, член [КПС]С, загадчык кафедры пе[дага]гікі. Вылучаны кандыдатам [у дэ]путаты Вярхоўнага Савета [БССР] па Урублеўскай выбарчай [акруз]е № 237 г. Гродна Гро[дзен]скім абласным аддзяленнем Педагагічнага таварыства [...].

[...]едагагічным таварыстве [...]ацую на грамадскай ас[...] больш за два дзесяткі га[доў ...]е вылучэнне кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР з'явілася поўнай нечаканасцю. Шчыра ўдзячны членам таварыства за аказаны давер. Мне яшчэ патрэбны некаторы час для канчатковага афармлення перадвыбарнай праграмы на аснове кансультацый з членамі таварыства і жыхарамі выбарчай акругі.

Наогул, даволі скептычна адношуся да многіх праграм, якія выпрацаваны на розных узроўнях. Дастаткова пералістаць падшыўку любой газеты за тры-чатыры апошнія гады, каб знайсці ў ёй мноства ўсялякіх праграм. Асабліва не цярплю, калі некаторыя кіраўнікі ўключаюць у свае праграмы тое, што ўваходзіць у іх службовыя абавязкі. Лічу, што дзяржаву з крызісу можа вывесці толькі добра арганізаваная сумленная праца.

Вядома, не стаю і не буду стаяць у баку ад вырашэння эканамічных, палітычных, прававых, сацыяльных і іншых пытанняў. Але павінен улічваць тое, што ў першую чаргу прадстаўляю інтарэсы педагагічнага таварыства, якое ў вобласці аб'ядноўвае каля 20 тыс. чалавек. Гэта настаўнікі, выкладчыкі ВНУ, тэхнікумаў, ПТВ, студэнты, навучэнцы, работнікі пазашкольных і дашкольных устаноў, бацькі і г. д. Зразумець іх праблемы дапамагаюць дзесяць гадоў работы ў школе і столькі ж у ВНУ. Хачу заўважыць, што гэта катастрафічна абдзеленая ўвагай грамадства (і маральна, і матэрыяльна) частка нашых працоўных.

У Вярхоўным Савеце, пры ўмове, што мяне выбяруць, і на месцах буду дабівацца:

а) перадачы ўлады Саветам і павароту дзейнасці Саветаў усіх узроўняў да патрэб народу;

б) правядзення незалежнай экспертызы з дапамогай групы дэлегатаў ад народнай асветы і спецыялістаў праектаў пастаноў і другіх рашэнняў савецкіх органаў з пункту іх адпаведнасці вырашэнню праблем дзяцінства, патрабаванням народнай асветы, навукі і культуры, распрацоўкі ў неабходным выпадку альтэрнатыўных праектаў, якія ў найбольшай меры адпавядалі б гэтым мэтам і прымушалі актыўна працаваць над іх вырашэннем усіх, хто за гэта адказвае;

в) забеспячэння сацыяльных гарантый выкладчыкам, настаўнікам, студэнтам і іншым катэгорыям работнікаў народнай асветы права на творчую працу; выкарыстання розных крыніц фінансавання для патрэб народнай асветы; прыняцця заканадаўчых актаў, якія зрабілі б выгаднымі ўклады ў сферу народнай асветы для ўсіх, хто хоча гэта зрабіць;

г) разам з дэпутатамі ад Беларускага аддзялення дзіцячага фонду імя У. І. Леніна рэалізацыі праў маленькіх грамадзян на шчаслівае дзяцінства, гуманных адносін з боку грамадства да дзяцей, маральную і экалагічную чысціню асяроддзя іх пражывання;

д) стварэння ўмоў для поўнага адраджэння беларускай нацыянальнай свядомасці народа Беларусі, прынцыпаў маралі ў адносінах паміж людзьмі, дабівацца таго, каб у перабудове мы не загубілі галоўнае — Чалавека;

е) павышэння ролі сям'і ва ўсіх сферах нашага жыцця і, галоўным чынам, у выхаванні дзяцей, значнай дзяржаўнай дапамогі маладым сем'ям, бо, стварыўшы нездаровыя ўмовы жыцця для маладых сем'яў, мы хочам мець здаровых дзяцей; за права маці выхоўваць дзяцей да дасягнення імі школьнага ўзросту з захаваннем працоўнага стажу і выплатай значнай матэрыяльнай дапамогі;

ж) паслядоўнай палітыкі, накіраванай на паляпшэнне жыццёвых умоў для малазабяспечаных катэгорый насельніцтва (пенсіянераў, студэнтаў, інвалідаў і г. д.);

з) неадкладнай перадачы зямлі сялянам у розных формах уласнасці пры захаванні там, дзе яны сябе апраўдваюць і дзе хочуць гэтага жыхары сяла, калгасаў, саўгасаў, кааператываў;

і) далейшага развіцця галоснасці і дэмакратыі, значнага скарачэння адміністрацыйна-упраўленчага апарату.

Рашуча выступаю супраць палавінчатасці і непаслядоўнасці пры прыняцці мер у галінах эканомікі, сельскай гаспадаркі, нацыянальных і міжрэспубліканскіх адносінах.

ТОЙ, ХТО ФІЗІКАМ СТАЎ...

Тот, кто физиком стал,
Тот грустить перестал.
На физфаке не жизнь, а
«малина»...

Гэта словы са студэнцкай жартоўнай песні фізікаў. Але, як кажуць, у кожным жарце ёсць доля праўды. На самай справе, сумаваць на фізфаку не даводзіцца. Няма калі.

Той, хто займаецца на педагагічным аддзяленні, павінен засвоіць курс агульнай фізікі, вышэйшую матэматыку, тэарэтычную фізіку, вылічальныя машыны і інфарматыку і інш. А гэта толькі частка спецыяльных дысцыплін.

У 1990 годзе на гэтым аддзяленні ўжо прадугледжваюцца тры спецыялізацыі: квантавая электроніка, фізічная інфарматыка, фізіка і тэхнічная творчасць.

Выпускнікам педагагічнага аддзялення будуць прысвойвацца наступныя кваліфікацыі: Фізік. Выкладчык. Настаўнік фізікі, інфарматыкі і вылічальнай тэхнікі. Настаўнік фізікі. Арганізатар тэхнічнай творчасці.

Значыць, патрэбны будуць новыя спецкурсы, спецлабараторыі, навукова-даследчыя гурткі; студэнцкія канструктарскія бюро...

Настаўніку фізікі неабходна ведаць і ўмець многае. Нездарма гавораць, што фізік павінен умець пілаваць свярдзёлкам і свідраваць пілой. А хто адрамантуе ў школе тэлевізар, радыёпрыёмнік, навучыць карыстацца лазерам? Фізік!

Радыёінжынеры і інжынеры оптыкі-тэхнолагі будуць вучыцца на інжынерным аддзяленні фізічнага факультэта, дзе патрэбны добрыя веды не толькі па фізіцы і вышэйшай матэматыцы, але і па такіх інжынерных дысцыплінах, як супрамат, матэрыялазнаўства, інжынерная графіка, робататэхніка, радыёэлектроніка, электратэхніка. Акрамя агульнанавуковых і агульнаінжынерных прадметаў на гэтым аддзяленні вывучаюць і адпаведныя дысцыпліны спецыялізацыі: радыёінжынеры — радыётэхнічныя ланцугі і сігналы, узмацняльныя прыборы, мікрасхемную тэхніку, тэлебачанне і інш.; інжынеры оптыкі-тэхнолагі — фізічную оптыку, тэорыю і разлік аптычных сістэм, тэхналогію варкі шкла, прыкладную оптыку і галаграфію і г. д.

Па кожнай спецыяльнасці ёсць свае лабараторыі: цвердацелыя і газавыя лазеры, рэнтгенаструктурны аналіз, радыёпрыёмныя і перадаючыя прыборы, радыёэлектронныя сістэмы, аптычныя вымярэнні, сучасныя аптычныя метады ў дыягностыцы і кантролі і многія іншыя. Папрацаваць у такіх лабараторыях — вялікае задавальненне! А якія грунтоўныя навуковыя даследаванні праводзяць студэнты-фізікі ў гэтых лабараторыях! Вось толькі тэмы некаторых з іх: «Лазернае тэрмаўмацаванне тэхналагічнага інструмента», «Галаграфічная рэгістрацыя скарацечных працэсаў», «Аўтаматызацыя разліку і аналізу радыёэлектронных схем».

Магчыма, многія з вас чулі, як фізікі жартуюць. Не чулі? Прыходзьце, калі ласка, на Дні фізікі. Вы пераканаецеся, што «толькі фізіка — соль, астатняе ўсё — нуль». Гэта словы з той жа жартоўнай песні.

Вось што ўспамінае пра Дні фізікі В. Ляўшук, выпускнік фізічнага факультэта, актыўны ўдзельнік агітбрыгады:

Свята фізікаў ішло па нарастаючай. Прэс-канферэнцыя, напружаны футбольны матч паміж выкладчыкамі і студэнтамі (лік 1:2), далей — вострасюжэтныя «Шпіёнскія жахі», прапанаваныя «фізікамі-сінематаграфістамі»... Калі сілы ўдзельнікаў свята былі на зыходзе, усіх запрасілі на прагляд чарговай перадачы па тэлевізару з экранам па дыяганалі 25 метраў (сцэна актавай залы). Усё было ў гэтай тэлеперадачы: дыктары, каментатары, вядучыя, весткі з палёў, канцэрты па заяўках, мастацкія фільмы...

А потым — дыскатэка. Весела скакалі не толькі студэнты, але і лазерныя «зайчыкі...»

Цудоўнае было свята!

Увага!

Калі вы хочаце стаць фізікам, дык трэба добра ведаць фізіку, матэматыку, беларускую мову і літаратуру, быць пісьменным. Усё гэта спатрэбіцца на ўступных экзаменах і ў час вучобы.

Поспехаў Вам!

НА ЗДЫМКУ: І. Падчыненкаў — інжынер кафедры агульнай і тэарэтычнай фізікі за работай на электронным мікраскопе.

ДА ЎВАГІ

Не так многа часу засталося да той пары, калі выпускнікам школ давядзецца вырашаць вельмі важнае для іх пытанне: чым займацца пасля заканчэння дзесяцігодкі, які шлях выбіраць нарэшце, куды пайсці вучыцца.

Як і кожны год, многія юнакі і дзяўчаты будуць спрабаваць свае сілы на ўступных экзаменах у Гродзенскі дзяржаўны універсітэт імя Янкі Купалы.

Аб універсітэце, яго дзейнасці ведаюць далёка за межамі рэспублікі. Шмат вядомых у краіне людзей — яго выпускнікі.

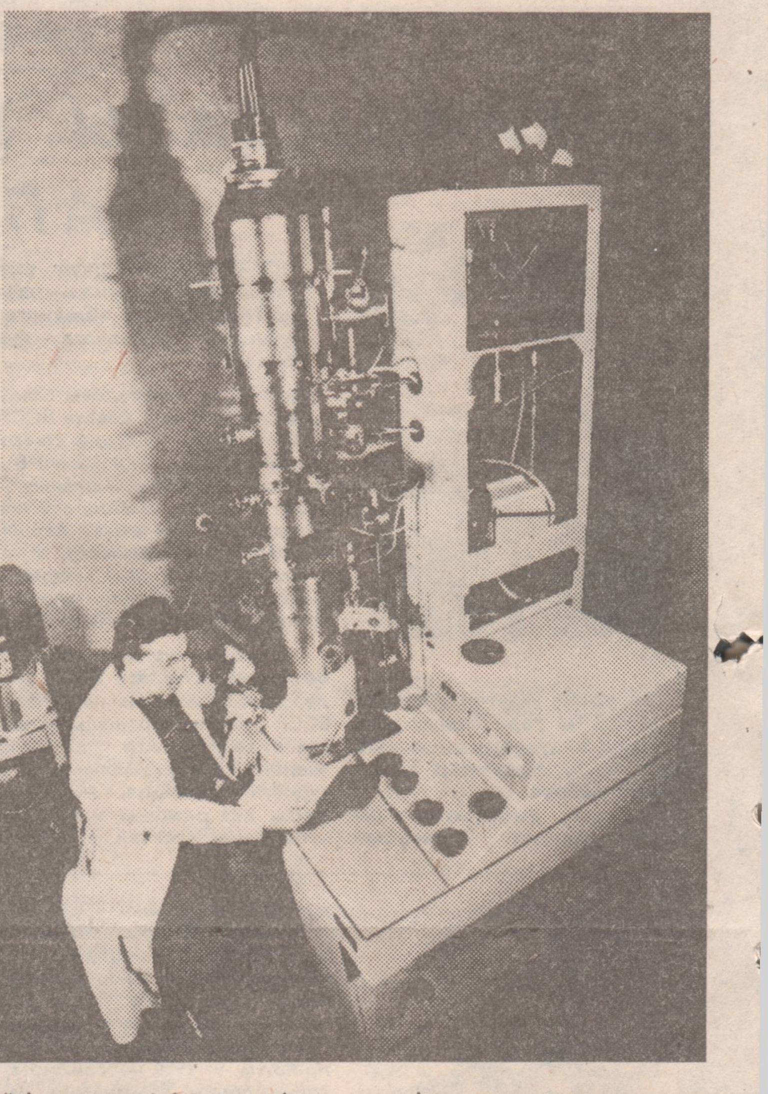

ФАКУЛЬТЭТ ПЕДАГОГІКІ І МЕТОДЫКІ ПАЧАТКОВАГА НАВУЧАННЯ

Факультэт педагогікі і методыкі пачатковага навучання створаны ў 1985 годзе. Зараз у яго складзе тры раўнапраўныя аддзяленні, на кожным з іх студэнты атрымліваюць падвоеныя спецыяльнасці: настаўнік пачатковых класаў і настаўнік музыкі, настаўнік пачатковых класаў і настаўнік выяўленчага мастацтва, метадыст па выхаваўчай рабоце. Такі падыход да адукацыі настаўніка пачатковай школы стварае спрыяльныя ўмовы як для развіцця асобы студэнта, так і для развіцця сучаснай школы. Зразумела, што не ўсе выпускнікі факультэта будуць працаваць у вялікіх школах, большасці з іх прыйдзецца паехаць у сельскія школы Гродзенскай вобласці, дзе настаўнік павінен быць майстрам на ўсе рукі: і школу аформіць да свята, і вечар адпачынку правесці, і даць з вучнямі канцэрт мастацкай самадзейнасці, і, галоўнае, быць яркім, самабытным, арыгінальным педагогам. Да ўсяго гэтага і імкнецца падрыхтаваць сваіх навучэнцаў факультэт.

З чаго складаецца дзейнасць студэнтаў факультэта?

Па-першае, — вучэбная работа. На першым і другім курсах студэнты вывучаюць грамадскія агульнаадукацыйныя дысцыпліны і дысцыпліны псіхолага-педагагічнага цыкла, на другім і трэцім — спецыяльныя дысцыпліны і пачынаюць вывучэнне методык выкладання розных школьных прадметаў: роднай і рускай моў, матэматыкі, прыродазнаўства, выяўленчага мастацтва, методыкі музычнага выхавання, методыкі выхаваўчай работы і інш. На чацвертым і пятым курсах студэнты, праходзяць спецыялізацыю па дысцыплінах, якія здаюцца ім найбольш важнымі.

У адрозненне ад студэнтаў другіх факультэтаў універсітэта студэнты факультэта педагогікі і методыкі пачатковага навучання ідуць на педагагічную практыку не на чацвёртым-пятым, а ўжо на першым курсе. Паняцце «пасіўная» педагагічная практыка на факультэце не ўжываецца. З першага выхада ў школу студэнты актыўна ўключаюцца ў педагагічныя зносіны з дзецьмі і настаўнікамі, пачынаюць выхаваўчую работу.

Другім аспектам дзейнасці студэнтаў з'яўляецца навуковая работа. На трэцім і чацвёртым курсах усе студэнты пішуць курсавыя работы. Асновай гэтых работ становяцца рэфераты па педагогіцы, псіхалогіі і даследванні, праведзеныя ў час практыкі. Многія студэнты прымаюць удзел у навуковых канферэнцыях, выступаюць на іх з паведамленнямі і дакладамі. Завяршэннем навуковых даследванняў становіцца дыпломная работа.

Студэнты факультэта — актыўныя ўдзельнікі розных культурна-асветніцкіх і самадзейных аб'яднанняў. Гэта і харавыя калектывы універсітэта і факультэта, і аркестр народных інструментаў, і студэнцкі тэатр эстрадных мініяцюр, і харэаграфічныя калектывы, і студыі выяўленчага мастацтва і многае іншае.

Ці лёгка займацца на факультэце? Не! Цяжка. Цяжка таму, што ўвесь дзень заняты: з раніцы — аудыторныя заняткі, у другой палове дня — індывідуальная работа с выкладчыкамі музыкі або выяўленчага мастацтва. Да гэтага трэба дадаць самастойную работу, падрыхтоўку да наступнага дня, заняткі хора, аркестра, прагляды па малюнку і жывапісу, праца ў дзіцячых садах і школах горада і іншае. «Але ўсе цяжкасці адступаюць і здаюцца менш значнымі, калі бачыш перад сабой даверлівыя і прагныя да ўсяго добрага вочы дзяцей, якія чакаюць цябе, сваю настаўніцу», — так гавораць аб вучобе на факультэце студэнты другога курса.

П. ГАЛУЗА,
дэкан.

У філолагаў

Філалагічны факультэт Гродзенскага дзяржаўнага універсітэта з'яўляецца адным з самых вялікіх факультэтаў па колькасці студэнтаў. У цяперашнім годзе на стацыянары вучыцца 739 студэнтаў. Сярод іх беларусы, рускія, украінцы, палякі, туркмены, узбекі, літоўцы. У асноўным гэта моладзь, закончыўшая школы і сярэднія навучальныя ўстановы Гродна і Гродзенскай вобласці.

На факультэце функцыяніруюць наступныя аддзяленні: рускае, беларуска-рускае, руска-польскае, беларуска-польскае, беларускае.

Факультэт рыхтуе спецыялістаў для педагагічнай, навукова-даследчай, інфармацыйна-бібліяграфічнай, метадычнай, рэдактарскай, архіўна-музейнай і мастацка-крытычнай дзейнасці ў галіне мовазнаўства і літаратуразнаўства.

Вучэбна-выхаваўчую і навуковую работу на факультэце ажыццяўляюць 5 спецыяльных кафедр, на якіх працуюць высокакваліфікаваныя выкладчыкі.

Пры філалагічным факультэце працуе школа юнага філолага, якая рыхтуе школьнікаў Гродзенскай вобласці да паступлення ва універсітэт. Сюды прымаюцца школьнікі старэйшых класаў, паспяваючыя на «4» і «5», якія цікавяцца мовай і літаратурай.

Студэнты-філолагі ў адпаведнасці з вучэбнымі планамі аддзяленняў вывучаюць сістэму лінгвістычных, літаратураведчых, псіхолага-педагагічных навук. Паглыблена вывучаюцца руская і беларуская, старaславянская, лацінская мовы, адна з сучасных славянскіх моў (польская ці балгарская), дыялекталогія. Студэнты знаёмяцца з асновамі гістарычнага і сучаснага мовазнаўства і літаратуразнаўства, з гісторыяй рускай, беларускай і замежнай літаратур, а таксама літаратуры народаў СССР, паглыблена вывучаюць сучасную рускую, беларускую і замежную літаратуры. На базе лінгвістычных кафедр праводзяцца рэспубліканскія навуковыя канферэнцыі, выдаюцца тэматычныя зборнікі артыкулаў.

Студэнцкія гады памятныя не толькі адной вучобай. Кожны дзень у жыцці студэнта-філолага запоўнены цікавымі справамі. Студэнцкае жыццё немагчыма ўявіць без трэцяга працоўнага семестра. На факультэце кожны год ствараецца некалькі студэнцкіх будаўнічых атрадаў. Прадметам асобага гонару з'яўляецца атрад «Блакітныя далі», які працуе на фірменным цягніку «Неман» («Гродна — Масква»). У гэты атрад ідуць самыя лепшыя студэнты факультэта. У час летняга семестра студэнты-філолагі працуюць у розных кутках нашай краіны: у Малдавіі і Карэліі, у Беларусі і далёкай Сібіры. Штаб працоўных спраў, створаны пры камітэце камсамола, кіруе падрыхтоўкай суботнікаў.

Юныя сябры! Вы зробіце правільны выбар, калі звяжаце свой лёс с філалогіяй. Філалогія — гэта свет Пушкіна і Талстога, Лермантава і Дастаеўскага, Блока і Горкага, Маякоўскага і Шолахава. Філалогія — гэта цудоўны свет жывога Слова. Адкрыць гэты свет — гэта значыць, адкрыць свет Чалавека. Вялікая роля і місія філолагаў, выкладчыкаў роднай мовы і літаратуры. Таму што мы нясем узор граматнай, культурнай мовы. Таму што мы ўводзім людзей у свет цудоўных пачуццяў, узнёслых думак. Таму што мы абуджаем у душах юных адчуванне прыгажосці жыцця чалавека.

ВАС ЗАПРАШАЕ ГРОДЗЕНСКІ ГАРАДСКІ ЦЭНТР ПРАФЕСІЯНАЛЬНАЙ АРЫЕНТАЦЫІ МОЛАДЗІ

У Цэнтры і яго прафкансультацыйных пунктах Вам дапамогуць выбраць прафесію з улікам Вашых інтарэсаў, схільнасцей і здольнасцей.

Тут Вы можаце з дапамогай прафкансультантаў удакладніць правільнасць ужо зробленага выбару, а таксама атрымаць інфармацыю аб цікавячых Вас прафесіях і шляхах іх атрымання.

АДРАС ЦЭНТРА: г. Гродна, вул. 17 Верасня — 35. Прафкансультпункты размешчаны ў памяшканнях раённых міжшкольных вучэбна-вытворчых камбінатаў.

Час работы: з 9 гадзін да 18 гадзін 15 хвілін.

Выхадныя: субота, нядзеля.

Тэлефоны для даведак: 47-03-55, 44-81-02, 2-63-39.

АБІТУРЫЕНТАЎ

Жыццё не стаіць на месцы. Працуюць новыя кафедры. Адкрыты і новыя аддзяленні, нават факультэт.

Шмат змен у выхаваўчай, вучэбнай, навукова-даследчай рабоце прафесараў, выкладчыкаў, супрацоўнікаў са студэнтамі.

Спецыяльная падборка гэтага нумара — для тых, хто плануе паступаць сюды на вучобу.

Крыху пазней у шматтыражнай газеце «Гродзенскі універсітэт» будуць змешчаны Правілы прыёму ва універсітэт на 1990—1991 навучальны год.

РЫХТУЕМ ГІСТОРЫКАЎ

Існуе непарыўная сувязь паміж перабудовай і кампетэнтнасцю і прафесіяналізмам. Бо новае мысленне — якасна новы ўзровень інтэлектуальнай дзейнасці чалавека. З гэтых пазіцый і неабходна прааналізаваць некаторыя аспекты ўдасканалення падрыхтоўкі спецыялістаў на гістарычным факультэце.

Наш факультэт — адзін са старэйшых у ВНУ. Ён быў створаны ў 1954 годзе. Першапачаткова на факультэце рыхтавалі толькі гісторыкаў, затым — спецыялістаў па гісторыі і філалогіі адначасова. У канцы 60-ых гадоў нашы выпускнікі сталі атрымліваць кваліфікацыю настаўнікаў гісторыі і метадыстаў па выхаваўчай рабоце. Першы выпуск гісторыкаў з універсітэцкай адукацыяй факультэтам быў здзейснены ў 1983 годзе. За час свайго існавання на факультэце падрыхтавана звыш трох тысяч кваліфікаваных спецыялістаў. Нашы выпускнікі паспяхова працуюць у школах, тэхнікумах, прафвучылішчах, архівах, музеях, экскурсбюро не толькі Гродзенскай, Брэсцкай, іншых абласцей рэспублікі, але і за яе межамі. Многія з іх сталі партыйнымі, савецкімі і камсамольскімі работнікамі. Звыш 70 выпускнікоў факультэта сталі вучонымі. Толькі ў нашым універсітэце ў іх ліку — 56 былых выхаванцаў факультэта. Мы маем падставу ганарыцца сваімі выпускнікамі.

У цяперашні час на факультэце праз дзённую і завочную формы навучання праходзяць падрыхтоўку больш як 500 чалавек. Вучэбна-выхаваўчую і навукова-даследчую работу ажыццяўляе калектыў трох спецыяльных кафедр — гісторыі СССР, гісторыі БССР, усеагульнай гісторыі і шэраг іншых кафедр універсітэта. Сярод выкладчыкаў — пяць прафесараў, 27 дацэнтаў. Іх навуковы патэнцыял і вопыт дазваляюць паспяхова весці падрыхтоўку будучых спецыялістаў-гісторыкаў. Калектыў факультэта робіць усё для таго, каб нашы выпускнікі мелі высокі ўзровень прафесійнай падрыхтоўкі, валодалі шырокай эрудыцыяй і культурай, былі перакананымі патрыётамі і інтэрнацыяналістамі, сапраўднымі прадстаўнікамі савецкай інтэлігенцыі.

Для таго, каб наш выпускнік быў на ўзроўні прад'яўляемых да яго патрабаванняў, ён павінен многа ведаць і многае ўмець. Аб тым, як мы ўдасканальваем падрыхтоўку спецыялістаў-гісторыкаў, павышаем іх прафесійную культуру, зусім нядаўна пісалася ў газеце «Гродзенскі універсітэт». Зараз раскажам аб прадпрымаемых дэканатам мерах па павышэнню прэстыжу факультэта, больш беражлівым і рацыянальным выкарыстанні нашых выпускнікоў у галіне народнай асветы.

Доўгі час мы асабліва хваляваліся наконт кантынгенту будучых студэнтаў, бо конкурс на факультэце быў традыцыйна высокім, ды і выпускнікі нашы ў жыцці адчувалі сябе добра. Аднак у апошнія два гады конкурс значна паменшыўся, а на завочным аддзяленні летам была пэўная пагроза недабору. Не магло не хваляваць і тое, што значная частка нашых выпускнікоў працавала па-за школай. Усіх прычын, якія выклікаюць названыя з'явы, не пералічыць, аб гэтым трэба пісаць асобна. Але адна з іх, што называецца, ляжала на паверсе — трэба даць нашым выпускнікам права выкладаць адначасова з гісторыяй і іншыя дысцыпліны, што дазволіць з поўнай нагрузкай выкарыстоўваць спецыялістаў. Па ўзгадненню з абласным аддзелам народнай адукацыі выбар быў спынены на замежных мовах, бо дэфіцыт такіх выкладчыкаў на вёсцы вельмі значны. Даны выбар задавальняе нас з чыста прафесійнага пункту гледжання — узровень ведання будучымі гісторыкамі замежнай мовы на сучасным этапе нашага развіцця і інтэграцыі навукі павінен быць, безумоўна, больш высокім.

Дэканатам факультэта сумесна з кафедрай замежнай мовы універсітэта быў вывучаны вопыт падрыхтоўкі гісторыкаў з правам выкладання адной з замежных моў у Маскоўскім дзяржаўным універсітэце, іншых ВНУ краіны. Ён быў прызнаны заслугоўваючым увагі і распаўсюджвання на нашым факультэце. Зараз ужо пры актыўнай падтрымцы нашай ініцыятывы рэктаратам ідзе сур'ёзная работа па ўвасабленню задуманага ў жыццё. Пошук працягваецца.

МАТЭМАТЫЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

АДЗІН СА СТАРЭЙШЫХ У ВНУ

Сёння матэматычныя метады пранікаюць ва ўсе сферы навукі і вытворчасці. Пазнанне заканамернасцей прыроды, кіраванне вытворчымі працэсамі, канструяванне аўтаматычных паточных ліній, стварэнне касмічных караблёў і вызначэнне траекторый іх палёту і многае іншае немагчыма без выкарыстання матэматычнага апарату, і матэматык павінен ім валодаць, умець прымяніць для рашэння як тэарэтычных, так і прыкладных задач.

Матэматычны факультэт — адзін са старэйшых факультэтаў ВНУ. На факультэце працуюць два аддзяленні: педагагічнае і вытворчае. Педагагічнае аддзяленне рыхтуе: 1) спецыялістаў-матэматыкаў (кваліфікацыя: Матэматык. Выкладчык), якія прызначаны для работы ў навучальных установах, вылічальных цэнтрах, навукова-даследчых і аптычна-канструктарскіх установах; 2) настаўнікаў матэматыкі і фізікі. Магчыма, будзе адкрыта кваліфікацыя: настаўнік матэматыкі, інфарматыкі і вылічальнай тэхнікі.

Вытворчае аддзяленне рыхтуе спецыялістаў, якія атрымліваюць кваліфікацыю: інжынер-матэматык-праграміст. Студэнты факультэта атрымліваюць фундаментальную матэматычную падрыхтоўку. Яны вывучаюць матэматычны аналіз, алгебру, аналітычную і дыферэнцыяльную геаметрыю, дыферэнцыяльныя ўраўненні, функцыянальны аналіз, тэорыю магчымасцей і матэматычную статыстыку, дысцыпліны.

Студэнты, якія рыхтуюцца да выкладання матэматыкі і фізікі, атрымліваюць яшчэ і грунтоўную падрыхтоўку па дысцыплінах фізічнага профілю. На вытворчым аддзяленні факультэта студэнты вывучаюць вялікі аб'ём спецыяльных дысцыплін у разрэзе спецыялізацыі «Матэматычнае забеспячэнне ГАГ, САПР, АСУ».

У распараджэнні студэнтаў матэматыкаў тры камп'ютэрныя класы, электронна-вылічальны цэнтр, бібліятэка з вялікім фондам літаратуры.

Пры універсітэце адкрыта фізіка-матэматычная школа з тэрмінам навучання — 2 гады. Выкладанне матэматыкі і фізікі вядзецца на высокім узроўні выкладчыкамі, прафесарамі, дацэнтамі.

Факультэт падтрымлівае цесныя навуковыя сувязі з вядучымі ВНУ краіны. Лепшыя студэнты кожны год накіроўваюцца для праходжання практыкі ў Беларускі дзяржаўны універсітэт.

Вучэбную і навуковую работу вядуць 45 выкладчыкаў, якія ў асноўным маюць вучоныя ступені і званні.

Запрашаем на наш факультэт усіх жадаючых, якія любяць матэматыку.

Веданне матэматыкі — гарантыя для паступлення на матэматычны факультэт Гродзенскага дзяржаўнага універсітэта імя Я. Купалы.

НА ЗДЫМКУ: студэнты-матэматыкі ў кабінеце даследаванняў аперацый і праграміравання.

ФАКУЛЬТЭТ ПРАВАЗНАЎСТВА

АТРЫМАЮЦЬ ВЫСОКУЮ КВАЛІФІКАЦЫЮ

Адкрыты факультэт у 1978 годзе. У цяперашні час на дзённым аддзяленні вучыцца 374 студэнты і на завочным — 308. На факультэце працуюць 4 кафедры: тэорыі і гісторыі дзяржавы і права (загадвае кафедрай доктар юрыдычных навук прафесар С. Ф. Сокал); крымінальнага права, працэсу і крыміналістыкі (загадчык — дацэнт Г. А. Зорын); грамадзянскага права і працэсу (загадчык — дацэнт Ю. І. Лутчанка); працоўнага, дзяржаўнага і сельскагаспадарчага права (загадчык — доктар юрыдычных навук прафесар І. В. Гушчын).

На кафедрах працуюць 29 выкладчыкаў, з якіх 3 прафесары, 15 кандыдатаў юрыдычных навук.

Факультэт ажыццяўляе падрыхтоўку спецыялістаў для праваахоўных органаў нашай рэспублікі па трох спецыялізацыях: суд, пракуратура, адвакатура; дзяржаўнае права і савецкае будаўніцтва; гаспадарчае права.

Выпускнікі факультэта правазнаўства могуць працаваць суддзямі ў органах пракуратуры, у сістэме МУС СССР, адвакатуры, натарыяце, у юрыдычнай службе народнай гаспадаркі, у выканкомах мясцовых саветаў народных дэпутатаў..

Набор студэнтаў на дзённае аддзяленне — 100—125 чалавек, на завочнае — 50. На завочнае аддзяленне ў першую чаргу залічваюцца асобы, якія працуюць па выбранай спецыяльнасці (у сістэме МУС СССР, у органах пракуратуры СССР, КДБ, Міністэрстве юстыцыі СССР і г. д.). Асобы, якія маюць вышэйшую адукацыю, могуць за плату (500 рублёў у год) атрымліваць другую вышэйшую адукацыю — юрыдычную).

Студэнты факультэта правазнаўства штогод прымаюць удзел у агульнасаюзных і рэспубліканскіх студэнцкіх навуковых алімпіядах, займаючы, як правіла, прызавыя месцы. Штогод студэнты-выпускнікі, якія асабліва вылучыліся ў вучобе і навуковай рабоце, накіроўваюцца ў аспірантуру БДУ, пасля заканчэння якой працуюць у якасці выкладчыкаў на факультэце (выкладчыкі Л. Г. Беразоўская, В. В. Пячэрскі).

У 1989 годзе пры факультэце правазнаўства адкрыта аспірантура. Першай аспіранткай стала наша выпускніца В. Яварчук.

На біяфаку

Цікавыя звесткі пра мікрабіялогію нам паведаміла выкладчык кафедры Р. А. Скарабагатава:

Лічу, што мікрабіёлага як спецыяліста неабходна навучаць як музыканта, як мастака. Гэтая цудоўная навука вывучае самае-самае патаемнае, самую таямнічасць жыцця. Выдатны вучоны Левенгук гаворыць аб тым, што гэта не столькі і не толькі навука, а сапраўднае мастацтва. Станаўленне навукі мікрабіялогіі падобна станаўленню музыканта. Неабходна, працуючы з мікраскопам, з прэпаратамі, добра ўмець «ставіць» рукі, корпус, і, вядома, мысленне. Бачыце, усё, як пры ігры на музычным інструменце.

Вядома, мікрабіёлагі — людзі вельмі рамантычныя. Нездарма выдатныя вучоныя — спецыялісты — музыканты. Напрыклад, Віноградскі скончыў кансерваторыю, у асобе Пастэра мастацтва згубіла і мастака, і акцёра. Яго фенамен да сённяшніх дзён вывучаюць псіхолагі: гэта чалавек, які працаваў адной палавінкай мозгу (у выніку паралiча яму выдалілі палову мозга). Пачаў працаваць над вывучэннем мікраарганізмаў з жадання назіраць за жыццём, працаваў над вырашэннем праблемы забеспячэння прадуктамі харчавання, пазнаўшы ролю мікробаў. Як бачым, Пастэр — рамантык, але свае спробы рабіў на карысць народа. У Парыж да гэтага вучонага прыходзілі лісты з подпісамі на канверце: «Тварцу дзіваў» — і без прозвішча гэтыя лісты знаходзілі свайго адрасата.

У гісторыі кожнай навукі былі драматычныя моманты. Не праміналі яны і мікрабіялогію. Напрыклад, смяротныя вынікі пры вывучэнні інфекцыйных захворванняў.

Правачэк, Рэкець — вучоныя, якія на сваім арганізме прабавалі цячэнне хваробы. Узбуджальніка невылечанай пракаэы не аднойчы прышчэплівалі сабе вучоныя.

Навука мікрабіялогія мае шмат праблем. Выкладчыкі біялагічнага факультэта запрашаюць усіх школьнікаў, зацікаўленых навукай, у Гродзенскі дзяржуніверсітэт імя Я. Купалы. У цяперашні час ад мікрабіялогіі патрэбна вырашэнне глабальных задач па выратаванню чалавецтва, біясферы зямлі. Дапамога мікрабіёлагаў патрэбна для вырашэння энергетычнага крызісу, для аховы навакольнага асяроддзя. Такім чынам, гэтая навука перарастае ў біятэхналогію, якая не меней значная, чым машынабудаўніцтва.

НА ЗДЫМКУ: студэнткі-біёлагі Т. Ярмак і І. Кадол працуюць з прэпаратамі.

СВЕТ ЗАХАПЛЕННЯЎ

ЗВІНЯЦЬ «НАДНЁМАНСКІЯ ГАЛАСЫ»

Ты чуеш, сябар мой? Звініць цішыня над дрымотнымі хвалямі, якія асвечаны нясмелымі промнямі сонца, што ўзыходзіць. Ты шчаслівы ўжо таму, што ў тваім краі горача і хвалююча дыхае чаромха, навявае салодкую дрымоту і мару, ўспамін аб тым, што не збылося, прымушае забыцца пра ўсё на свеце, адправіцца на пошукі свайго шчасця. Няхай нялёгкім і небяспечным стане гэты шлях, але ты будзь упэўнены, што дзе-небудзь у зачараваным, дрымучым лесе ўбачыш дзіўнае, непаўторнае ззянне, якое выпраменьвае жаданая Папараць-кветка. Тады адступіць цемра, якая ахінала цябе дагэтуль, знікнуць у яркім святле крыўда і горыч. Пяшчотная, чароўная мелодыя перапоўніць тваю душу.

Не бяда, калі не знайшоў ты яшчэ колер свайго лёсу, не траць надзеі! Павер у сілу крылаў Надзеі і Вечнай Веры, няхай асвеціць яна твой шлях і не пакіне ніколі.

Чуеш, сябар мой? Чыйсці ціхі, ласкавы голас гучыць над Нёманам, затым другі, трэці, і вось ужо галасы гэтыя зліваюцца з задуменным гоманам хваль, слаба чутным шэптам прыбярэжных кветак. І няма мяжы гэтай мілагучнай песні чароўнасці. І называецца яна любоўю да роднай зямлі.

«Наднёманскія галасы» — менавіта такую назву носіць наша літаратурнае аб'яднанне. Кіраўнік — Мікуліч Мікалай Уладзіміравіч. Менавіта дзякуючы гэтаму чалавеку «Наднёманскія галасы» нарэшце атрымалі магчымасць загучаць. Быць кіраўніком аб'яднання — задача нялёгкая. Большасць яго членаў — пачынаючыя творцы. Яны, як правіла, не ўпэўнены ў сваіх здольнасцях. Мікалай Уладзіміравіч стараецца дапамагчы маладому літаратару, тактоўна ўказвае на яго памылкі і недахопы. Вельмі лёгка адбіць у чалавека жаданне пісаць, але куды цяжэй пераканаць пачынаючага літаратара, што праца яго сапраўды патрэбная і можа прынесці эстэтычнае задавальненне чытачу. Добры кіраўнік перш за ўсё павінен быць добрым псіхолагам, здолець знайсці падыход да кожнага са сваіх выхаванцаў.

Хто такі паэт? Паэт — гэта чалавек, які ўспрымае сусвет абвострана, падчас вельмі незвычайна. Яго іншы раз цяжка зразумець і ўжо зусім немагчыма прадугледзець, якая ж думка напаткае яго ў наступны момант.

Уявіце сабе на хвіліну, што ўсе птушкі на свеце пачалі спяваць адным голасам, няхай нават салаўіным. Як збяднела б прырода. Успамінаю словы Ясеніна:

Канарейка с голоса чужого —
Жалкая, смешная побрякушка.
Миру нужно песенное слово
Пусть по-свойски, даже как лягушка.

Прадстаўнікі нашага аб'яднання вучацца на розных факультэтах, курсах. Гэта людзі са сваімі характарамі і светапоглядамі, але ўсіх іх яднае любоў да літаратуры, прага творчасці.

Няхай не ўсё і не адразу атрымліваецца, але вынікі ёсць, і даволі істотныя. Я ганаруся сваім аб'яднаннем і з вялікім задавальненнем успамінаю нашы поспехі і трыумфы.

1990 год абяцае выхад у свет калектыўнага зборніка, якога чакаем з вялікай нецярплівасцю.

У бліжэйшы час такія газеты, як «Чырвоная змена», «Настаўніцкая газета», «Гродненская правда», павінны змясціць падборку вершаў, асобныя члены аб'яднання будуць друкавацца ў часопісах рэспублікі.

У мінулым годзе 5 нашых падборак былі змешчаны ў газеце «Гродзенскі універсітэт». Некаторыя лічаць, што гэта не такі ўжо і гонар быць надрукаваным у малавядомай газеце. І міжволі ўспамінаецца Цэзар: «Лучше быть первым в деревне, чем вторым в Риме». У нас усё яшчэ ўпераддзе, і Масква не адразу будавалася.

А. Пяткевіч чакае падборкі ў часопісе «Маладосць», Ю. Пацюпа і Ю. Карэйва — выхаду зборнікаў вершаў. Двойчы «Наднёманскія галасы» гучалі на абласным радыё, выступалі па тэлебачанню, у кніжным магазіне «Раніца» былі падчас сустрэчы з чытачамі.

Члены аб'яднання выступалі таксама ў СШ № 1, СШ № 16, № 20 (разам з загадчыкам кафедры рускай мовы М. І. Канюшкевіч) — на «Днях Філалогіі», у Абухаўскай СШ, перад навучэнцамі вучылішча (разам з Данутай Бічэль-Загнетавай), на конкурсах мастацкай самадзейнасці за факультэт і за універсітэт, практычна перад усімі курсамі філфака. Маем намер у бліжэйшы час выступіць у медыцынскім інстытуце.

Па нашаму запрашэнню аналізавалі творчасць членаў аб'яднання, выказвалі крытычныя заўвагі М. А. Янкоўскі, М. А. Губернатараў.

Вядома, маладыя літаратары павінны яшчэ многаму навучыцца, таму заўвагі крытыкаў нічога, акрамя карысці, нам не прынеслі.

Адбылася цікавая сустрэча з членамі клуба «Паходня». 12 студзеня, у час правядзення Тыдня філалогіі, прайшоў вечар літаб'яднання ва універсітэце.

Самай значнай і памятнай падзеяй у жыцці «Наднёманскіх галасоў» быў І Рэспубліканскі фестываль маладой літаратуры, які праходзіў у Доме творчасці «Іслач». Тут мы мелі магчымасць сустрэцца з маладымі таленавітымі паэтамі, якія маюць ужо па адному, а то і па некалькі зборнікаў.

Фестываль наведалі вядомыя пісьменнікі Н. Гілевіч, А. Разанаў, У. Някляеў, С. Грахоўскі, таксама беларускі спявак з ЗША Данчык. Адным словам, як адна хвіліна, праляцеў фестываль, і пакінуў пасля сябе добрую памяць і шмат успамінаў.

Ужо зараз можна выказаць упэўненасць, што ветэраны нашага літаратурнага аб'яднання А. Пяткевіч, Ю. Карэйва, Ю. Пацюпа, І. Заўялаў і іншыя скажуць новае слова ў літаратуры. Галоўнае, каб іх пачулі.

У літаб'яднанне прыходзяць новыя людзі, з'яўляюцца новыя імёны, і гэта радуе: В. Калпакова, Т. Раманчук, А. Стрыга, А. Станевіч, Ю. Гуменюк і інш.

У кожным сэрцы жыве маленькая іскрынка, якая ззяе асаблівым святлом. Важна не затушыць яе, даць разгарэцца мацней. Хто ведае, магчыма, ёй суджана нарадзіць тое полымя, якое зможа асвяціць цёмныя вуглы таямнічага лабірынту, які завецца душой чалавечай.

Не губляйце ў сабе гэту іскрынку, пішыце, спрабуйце сябе і памятайце: дзверы нашага літаратурнага аб'яднання «Наднёманскія галасы» заўсёды для вас адчынены.

Т. АБУХОЎСКАЯ,
член літаб'яднання «Наднёманскія галасы», студэнтка 3 курса філфака.

НА ЗДЫМКУ: (у верхнім радзе злева направа) Наталля Лукша, Ганна Шакалей, Едрусь Мазько; (у ніжнім радзе злева направа) Юрась Пацюпа, Наталля Навіцкая, Таццяна Абухоўская, М. І. Мікуліч (кіраўнік, асістэнт кафедры бел. літ-ры), Ігар Заўялаў, Толік Брусевіч, Андрэй Пяткевіч, Юры Карэйва, Юрый Гуменюк.

Фота У. САРОКІНА.

УВАГА: НОВЫ ФАКУЛЬТЭТ

ЧАКАЕМ АБІТУРЫЕНТАЎ

У 1989 г. сям'я студэнцкіх факультэтаў нашага універсітэта павялічылася з адкрыццём факультэта фізічнага выхавання. Гродзенская вобласць была адзінай у Беларусі, якая не мела такога факультэта, што належным чынам уплывала б на забяспечанасць вобласці фізкультурнымі кадрамі з вышэйшай адукацыяй.

У гэтым навучальным годзе ў нас займаецца 51 чалавек. У адрозненне ад многіх факультэтаў фізічнага выхавання нашай рэспублікі і краіны ў цэлым мы перайшлі на 5-гадовае навучанне, што дазволіла нам да асноўнай спецыяльнасці «фізічная культура» дабавіць дзве спецыялізацыі: «біялогія» і «масавая фізкультурна-аздараўленчая работа».

Мы лічым, што выражаная «біялагізацыя» фізкультурнай адукацыі створыць прадпасылкі для фарміравання больш адукаванага спецыяліста, глыбей разумеючага тыя змены, якія праходзяць у арганізме чалавека пад уплывам рэгулярнага выкарыстання фізічных практыкаванняў. Спецыяльнасць 03.03.01 (фізічная культура і біялогія) дазволіць нашым выпускнікам выкладаць у школе не толькі фізічную культуру, але і біялогію, што ў значнай меры павысіць іх аўтарытэт, сацыяльную значымасць.

Не менш важнай і цікавай з'яўляецца спецыяльнасць 03.03 (фізічная культура і масавая фізкультурна-аздараўленчая работа). Студэнты гэтага профілю на базе добрай фундаментальнай падрыхтоўкі атрымліваюць салідную падрыхтоўку па лячэбнай фізкультуры, масажу, арганізацыі розных форм фізкультурна-аздараўленчай работы, што знойдзе сваё прымяненне пры рабоце ў сучаснай школе, дзе заўважаецца тэндэнцыя да розных захворванняў і павялічэнню ліку школьнікаў, аднесеных па стану здароўя да спецыяльнай медыцынскай групы.

Аздараўленчая фізкультура, як моцны сродак прафілактыкі многіх захворванняў, усё шырэй выкарыстоўваецца на прадпрыемствах, ва ўстановах, спартыўных арганізацыях. І тут адзначаецца вострая неабходнасць у кадрах, якія прызваны рыхтаваць наш факультэт.

Да работы на факультэце запрашаюцца вопытныя спецыялісты. Ужо цяпер у нас працуе доктар медыцынскіх навук, праф. А. І. Яроцкі, 3 кандыдаты навук. Два выкладчыкі накіраваны ў аспірантуру. Старэйшы выкладчык П. І. Пачынчук, сярэбраны прызёр Маскоўскай Алімпіяды, закончыў вышэйшую школу трэнераў пры Цэнтральным інстытуце фізічнай культуры і цяпер паступіў у завочную аспірантуру.

У 1990 годзе наш факультэт будзе прымаць 125 чалавек на стацыянар і 50 чалавек на завочнае аддзяленне. Вельмі чакаем нашых абітурыентаў.

Г. ГАЙДАШАЎ.

СПОРТ

На старце — першыя

У Оршы быў праведзены першы тур Чэмпіяната Беларусі па гандболу сярод жаночых каманд.

Гродзеншчыну на гэтым спартыўным форуме прадстаўляла каманда «Універсітэт» (старшы трэнер М. Бура).

Нашы дзяўчаты перамаглі адпаведна зборныя Віцебскай вобласці — 32:18, Гомельскай вобласці 27:21 і зборную каманду школьнікаў Беларусі — 34:30 і занялі першае прызавое месца. Яны паспяхова правялі ўсе гульні, прадэманстравалі добрую гульню. Асабліва вызначыліся Алена Сягоднік (філалагічны факультэт), Наталля Рагозік (гістарычны факультэт), Людміла Палуда (факультэт правазнаўства).

У другім крузе, які будзе праведзены ў студзені ў Бабруйску, наша каманда сустрэнецца са зборнымі Брэсцкай, Мінскай і Магілёўскай абласцей. Усяго ў чэмпіянаце будзе праведзена чатыры туры.

С. СМАЛЯКОЎ,
старшы выкладчык кафедры фізічнага выхавання.

У КІНАТЭАТРАХ ГОРАДА

Гісторыя вядомай жанчыны-перадавіка, яе асабістая і грамадская драма пакладзены ў аснову стужкі **«І ўся любоў».** (Масфільм). У галоўных ролях — С. Варчук, І. Бякава.

Падзеі фільма **«Птушкам крылы не ў цяжар»** («Беларусьфільм») заснаваны на жыццёвых фактах. Выхаванцы спецыяльнага дзіцячага Дома, у якім утрымліваліся дзеці «ворагаў народа», бягуць разам са сваёй выхавацельніцай ад вайны, спрабуюць дабрацца да сваіх.

У ваенны час адбываецца таксама дзеянне фільма **«Аперацыя Вундэрланд».** На Поўначы ў няроўную барацьбу з нямецкім крэйсерам уступае ледакол «Аляксандр Сібіракоў».

Па аповесці Б. Мажаева знята кінастужка **«З жыцця Федара Кузькіна»,** якая паведамляе аб простым рускім селяніне, якому давялося перажыць і 30-я гады, і вайну, які дажыў да няпростых дзён нашага часу...

Працягваецца дэманстрацыя кінафільма **«Інтардзяўчынка»** па аповесці В. Куніна. Гэты фільм — аб медыцынскай сястры Тані, яе няпростым жыцці.

Прастытутка? У нашай краіне?.. У наш час?.. Зусім нядаўна аб гэтай з'яве не дазволілі б гаварыць у мастацтве. Цяпер жа, калі мы глядзім праўдзе ў вочы, павінны прызнацца, што многія негатыўныя з'явы існуюць не толькі за мяжой, але і ў нашай краіне. Кінафільм Пятра Тадароўскага вельмі зацікавіў гледача. Ёсць у ім абаяльная гераіня, ёсць інтрыга, ёсць драма асабістага шчасця. Ёсць і тыя «белыя плямы» рэчаіснасці, якія мы адкрываем для сябе з дапамогай газет, літаратуры, экрана.

«Аднойчы ў Амерыцы» — гэта кінастужка пастаўлена у ЗША. Тут паказаны лёс чатырох падлеткаў з яўрэйскага гетта.

ПА «Кінавідэапракат».

ПАПРАЎКА

У нумары газеты «Гродзенскі універсітэт» за 24 студзеня 1990 года дапушчана памылка ў бібліяграфічных звестках А. М. Мілінкевіча (другая паласа, матэрыял «Кандыдаты ў народныя дэпутаты папрасілі слова»). Належыць чытаць: «Мілінкевіч Аляксандр Уладзіміравіч, 1947 года нараджэння, беларус...».

Наш адрас: 230023, г. Гродна, вул. Ажэшка, 22, пакой 404, тэл. 44-80-70
Газета выходзіць штотыднёва
Гродзенская абласная ўзбуйненая друкарня вул. Паліграфістаў, 4.
Тыраж 2000 экз.
АИ 05013. Зак. 684.
Рэдактар Л. С. ЗАСЕЛЬСКАЯ.